Sjukhuspastorernas verksamhetsberättelser för 2024

Hanna Enbom på Karolinska Huddinge

Året 2024 har varit ett år av förändring för Sjukhuskyrkan på Karolinska Huddinge. All personal från Svenska Kyrkan har bytts ut under året och under större delen våren var vi två stycken som arbetade på Sjukhuskyrkan. Vi fick fokusera på det som var viktigast och lyckades ro det iland med olika lösningar. Det blev en stor förändring när sedan nya kollegor från Svenska Kyrkan började i mitten på augusti och alla dessa förändringar har varit den del som präglat vårt arbete under året allra mest.

Alla de möten som vi ändå har på sjukhuset känns så meningsfullt och vi får arbeta utifrån de förutsättningar och resurser som vi har. Tillsammans med varandra i arbetslaget och tillsammans med Gud.
Ett ord som har varit med mig under året är:
”Ditt ord är en lykta för min fot, ett ljus på min stig.” Ords 4:23

Under 2024 såg personalen ut såhär:

Eva Ellnemyr, sjukhuspräst, 100%, arbetade januari ut och avslutade sin tjänst 1 februari.

Hanna Enbom, Sjukhuspastor, 75 %. Tjänstledig deltid från 1 oktober arbetar nu 40% pga studier.

Christina Wåhlin, vik. Sjukhuspastor, 30% från 1 december 2024.
Rauha Navarro Marttinen, Sjukhussjälavårdare Katolska kyrkan, 80 %.
Fr Toader Doroftei, Rumänsk ortodox präst, 20 %.

12 augusti 2024 startade ett nytt gäng från Svenska Kyrkan:
Anna Stiernstedt, Sjukhusdiakon, 100%.
Helene Fosselius, Sjukhusdiakon, 75%.
Jesper Österberg, Sjukhuspräst, 100%.

Under våren var arbetet ett annat än tidigare då det var jag och Rauha som arbetade på Sjukhuskyrkan. Tillsammans utgjorde vi 165% tjänst. 250% saknades från Svenska Kyrkan. Vi fick det att gå runt med stöttning i beredskapen från Flemingsbergs Församling, Svenska Kyrkan, och att pausa helgberedskapen under hela våren. Vi fokuserade inte så mycket på att göra oss ”kända” på sjukhuset (ett ständigt arbete) utan höll kvar i den verksamhet som vi hade som stadig verksamhet och fanns

tillgängliga när telefonen ringde vid krissituationer, samtalsbehov och olika kyrkliga handlingar som efterfrågades av patienter.

Hösten - en gemensam skrift för vårt gemensamma arbetslag skriven av diakon Anna Stiernstedt och Hanna Enbom

Under hösten, när våra nya kollegor från Svenska Kyrkan börjat, har vi varit runt på många av sjukhusets avdelningar och presenterat oss och försökt lära känna personal för att kunna tas i bruk på bästa sätt.
Flera av oss besöker olika psykiatriavdelningar varje vecka där vi förutom enskilda samtal erbjuder ngn form av skapande verksamhet. Detta generar även en hel del enskilda samtal på andra tider.
På neonatalavdelning är vi sedan många år en gång i veckan med fikabröd från Svenska Kyrkan i Flemingsberg och samtalar med föräldrar. Utöver detta gör vi regelbundna turer till bland annat akuten (som bytte lokal i september), geriatriska akutvårdsavdelningar och barnregionavdelning.
På barnakuten fick vi möjlighet att ha workshop i ”Det svåra samtalet”, en utbildning gjord av tidigare medarbetare i sjukhuskyrkan.
Vi träffar personalgrupper i både nya och gamla reflektionsgrupper. En gång i månaden har vi kuratorsfrukost med olika teman, såsom döden, ovisshet, stress etc.
Förutom tisdagens middagsbön och tid för stillhet på torsdagar har vi sedan i höstas haft våra dagliga morgonböner i Rum för stillhet varje vardag klockan 9. Hit kommer inte många men ofta någon personal, anhörig eller patient.
Vi mottog Svenska Kyrkans i Flemingsbergs gamla bönevägg som vi ställde in i Rum för stillhet i advent och väldigt snabbt täcktes väggen av knutna band i olika färger – något som visar att rummet är välanvänt även när vi inte är där och har verksamhet. Vi har även lagt en korg med stenar i rummet som man kan använda för att uttrycka sin bön.
Under hösten fick vi förtroendet att arrangera inte mindre än tre minnesstunder för avliden personal. Det har känts väldigt fint att få möta personalen på det sättet.

I september gick vi nyanställda en krisstödsutbildning under tre dagar. En lärorik utbildning som gör att vi kan vara med och stötta katastroforganisationen inom Region Stockholm vid större händelser.

Hanna Enbom avslutade kurs i steg B under våren och Rauha Navarro Marttinen påbörjade Steg D under hösten i Sjukhuskyrkans utbildningsprogram inom Sjukhussjälavård.

Vi är så glada över den nya förändring som har blivit i vår Sjukhuskyrka här på Karolinska Huddinge. Mycket energi har kommit till och vi som jobbat ett tag märker kanske av den stora förändringen allra mest. Vi är många nu från ha varit två till nu sex personer är en välsignelse och möjlighet där vi kan bli betydligt synligare på sjukhuset. En STOR välsignelse är också att Christina Wåhlin finns hos oss som vikarie hon stöttar oss med tid, arbete och samtal och sin långa erfarenhet inom Sjukhuskyrkan.

Ingela Freed på Karolinska Universitetssjukhuset i Solna

2024 var ett år där verksamheten i Sjukhuskyrkan på Karolinska i Solna flöt på. Vi hade inga förändringar i arbetslaget och verksamheten var lik det tidigare året. Vi märkte tydligt att den ökade oron i världen starkt påverkade de människor som befann sig på sjukhuset. Nästan dagligen blev vi genom lämnade bönelappar uppmanade att be för människor som drabbas av våld och krig. I vården fanns även patienter från andra länder, främst från Ukraina, som blivit skadade i krig.

Vårt arbetslag består, förutom mig, av fyra anställda från Svenska kyrkan, två präster och två diakoner. Vi finns på plats under dagtid, och på kvällar och helger har någon beredskap och ska kunna ta sig till sjukhuset för akuta ärenden. Vi upplever att vi är väl integrerade i sjukhusets verksamhet och att många har ett högt förtroende för oss. Våra målgrupper är patienter, närstående och personal och min arbetstid är nästan jämnt fördelad i tredjedelar mellan dessa grupper. Vi möter patienter och närstående i allt ifrån enkla samtal i Rum för Stillhet till att samverka med vården kring allvarliga händelser. Personalen möter vi ofta i reflektionsgrupper, vid utbildningar och andra former av nätverk och samverkan.

Karolinska i Solna är en central mötesplats och ligger i framkant för många teman inom vården, vilket leder till att det ofta förekommer events av olika slag. Vi försöker delta vid dessa när det är möjligt, både för att själva ta vara på möjligheten till fortbildning och för att synas i sammanhanget. Under året fick sjukhuset en ny chef och vi fanns med i välkomnandet av honom.

I Rum för Stillhet börjar vi varje dag med morgonbön. På tisdagar håller vi under lunchtid en meditation och på onsdagar kl 12 är det nattvardsgudstjänst. Ett par gånger i månaden erbjuder vi musik i huvudentrén där vi får hjälp av musiker från Solna församling och en återkommande volontär. Vi uppmärksammade under året olika högtider, främst genom olika musikinslag. Inför Alla helgona-helgen delade vi ut ljus. Vi inbjöd även till minnesgudstjänster, varav en särskilt riktad till föräldrar som förlorat barn.

En viktig mötesplats under året är Sjukhuskyrkans fortbildningsdagar, då kollegor över landet möts. Detta år var dagarna i Karlstad och temat var berättelser och berättande. Jag (Ingela) avslutade under året Sjukhuskyrkan fortbildningsprograms Steg D, vilket är den sista delen. Jag valde där att fördjupa mig i temat Sjukhussjälavård som pedagogiskt hantverk.
Mot slutet av året fick vi det tråkiga beskedet att vi inte längre skulle ha möjligheten att tända levande ljus i Rum för Stillhet. Vi vet att just ljuständning är oerhört viktigt för många besökare så vi försöker hitta vägar för att mjuka upp beslutet något.

Det jag framförallt bär med mig från det tidigare året är den mosaik av människor jag fått möta i min roll som sjukhuspastor. Unga och äldre, svenskar, nysvenskar och utlänningar, de som tydligt efterfrågar oss och de som bara råkar möta oss, de där tacksamheten överflödar för att allt gått bra och de som får svåra besked. Det är en stor förmån att med Gud vid sin sida och Stockholmsområdets frikyrkor som uppdragsgivare finnas på sjukhuset och möta dessa människor!

Stefan Andersson på Danderyds sjukhus

Inledning

Det har hänt mycket under 2024 i och genom Sjukhuskyrkan på Danderyds sjukhus. Vi har troget och uthålligt fortsatt att möta patienter, närstående och personal i samtal och frågor om livet, tro, hopp, sjukdomen, döden och existentiella frågor. Det är stora förtroenden som vi får dela med medmänniskor.

Personal och förändringar

Under årets första månader arbetade Ann Schylander Cortés och avslutade för att bli pastor och föreståndare i Åbybergskyrkan, Vallentuna. Ann har genomfört ett mycket värdefullt och uppskattat arbete som sjukhuspastor sedan slutet av 2018. Som vikarie för Ann arbetade hennes företrädare i Åbybergskyrkan, Per Lewin Rönnås, under vårterminen och det var värdefullt. Senare under året avslutade även Jenny Karlsson som sjukhuspräst. Med korta vikariat från Svenska kyrkan under våren så blev Christine Segerholm Koskull, sjukhuspräst sedan hösten 2023, ensam i uppdraget på Sjukhuskyrkan under sommaren.

Från september återkom jag - Stefan Andersson, Upplands Väsby - som sjukhuspastor. Jag har tidigare tjänstgjort 2012-18 (50 – 75 %) samt hösten 2021 (vikariat 20 %). Jag har Grindtorpskyrkan i Täby (Pingst) som kontaktförsamling.

Från oktober är arbetslaget fulltaligt när Hanna Niemi började sin tjänst. Hon har närmast arbetat några år som sjukhuspräst i Hudiksvall. Med tre tjänster x 75 % betjänar vi sjukhuset på församlingarnas uppdrag (Stockholms frikyrkoråd och Danderyds församling Svenska kyrkan). Vi är ett bra team som kompletterar varandra, trivs fint tillsammans och samarbetar med de olika uppdragen. Vi är på plats och/eller i beredskap alla dagar 08-17.

Rum för stillhet – nyinvigning november

Efter några terminers planering och arbete kunde vi nyinviga Rum för stillhet som är gemensamt rum för olika religioner. Stockholms frikyrkoråd med ordförande Claes-Göran Ydrefors deltog och uppvaktade med vacker orkidé. Rummet står öppet för stillhet och bön alla veckans dagar 07-19.

Uppdrag närvaro och samtal

Vi gör oss tillgängliga och kända för patienter, närstående och personal. Ofta sker det genom och tack vare närvaro i arbetsplatsträffar, patientbesök, utbildningar, närvaro i sjukhusets entré och olika avdelningar och inte minst genom personliga kontakter.

Under mina fyra första månader har jag mött drygt 700 personer i ca 200 samtal och samlingar. Det är berikande och mycket värdefullt att få möta alla dessa olika medmänniskor som en medvandrare och själavårdare.

Det har varit flera gudstjänster och andakter, tre begravningar och för övrigt har jag förmedlat kontakter med lokala församlingar och medarbetare. Det är en viktig uppgift att kunna länka vidare de jag möter till lokal kristen gemenskap. Då är det så värdefullt att veta om och vara del av alla frikyrkorna som samarbetar i Stockholms frikyrkoråd.

Patienter

Så här skulle livet inte bli… Varför blev jag sjuk eller skadad? Hur ska det bli för mig nu och framåt? Det växlar mellan oro, frågor, tröst och hopp i enskilda samtal på sjukrum och avdelningar. När livet inte blev som det var tänkt så kan vi vandra med som lyssnare och stöd med kristen tro och bön som ger hopp.

Närstående

Oro för någon som blivit sjuk i min familj, förtvivlan när förväntan och längtan till det nya livet med barnet byts i den svåraste sorg och förtvivlan… Vi vill försöka bidra med närvaro, enskilda samtal och samtalsgrupp för föräldrar som mist ett barn. Vi får ibland förtroendet att leda begravningar eftersom vi mött familjen till den avlidne på sjukhuset

Personal

Reflektionsgrupp regelbundet för personalen på akuten är uppskattat. Vi genomför handledning och debriefing efter svåra händelser. Under hösten har vi mött ca 30 av de nyanställda och senare haft två workshops med personalen på palliativa avdelningen.

Vid flera tillfällen har vi mött personalgrupper när en medarbetare har avlidit. Det är känslosamma minnesstunder och flera enskilda samtal till minne av kollegan.

Vår verksamhet är organisatoriskt knuten till HR / personalavdelningen vilket är tydlig fördel i kontakt med chefer och medarbetare.

Det finns drygt 4.500 medarbetare på sjukhuset och många olika yrken är representerade.

Utbildningar, studiebesök och aktiviteter

Ganska regelbundet genomför vi kurs och utbildning för anställda t ex inom existentiella frågor och hälsa. Det är efterfrågat och uppskattas. Studenter inom vården besöker oss för studiebesök. Det finns ca 2.000 studenter (bl a sjuksköterskor, undersköterskor och läkare) på Danderyds sjukhus. Så det är mycket lärande och praktik på sjukhuset.

Musik och sång i Rum för stillhet och en gospelgrupp inför julen i centralhallen tillsammans med utdelning av ljus är uppskattade aktiviteter. Vi utvecklar gärna detta mera framöver.

Sammanhang och sammanfattning

Vi är i din och församlingens tjänst på sjukhuset. Besök oss gärna, be för oss och tipsa gärna om oss när behov finns. Jag kommer gärna på besök till församlingen i samling/gudstjänst för att berätta mera. Tack för stöd , bön och fortsatt gott samarbete!

Några siffror Danderyds sjukhus:

500 vårdplatser

90.000 akutbesök varje år

430.000 besök i öppenvården varje år

46.000,inom slutenvården

25.000 operationer och 11.000 förlossningar

Susanne Jansson på Södersjukhuset

2024 har varit ett år med förändringar inom personalgruppen. Christina Lindgren gick, efter 25 år som sjukhuspastor, i pension under juni för att efterträdas av Susanne Jansson i september. Detta har inneburit en process av att avsluta och lämna över för Christinas del och ett förberedande för att ta emot en ny medarbetare för övriga sjukhuspräster samt en inskolning för mig under hösten. Det har lett till att vi inte i samma utsträckning som vanligt kommit till APT:n för att presentera sjukhuskyrkan och vår verksamhet.

Kärnverksamheten, att möta och finnas till för patienter, anhöriga och personal, har rullat på som vanligt. Det är många som kommer in i meditationsrummet för att, som någon patient uttryckte det, landa en stund innan man ska till en undersökning eller efter att man varit på behandling eller dylikt. Det har varit både anhöriga och patienter som efter ett svårt besked kommit och knackat på hos oss för att få hjälp att hantera chocken som kommer i samband med beskedet. Här blir det väldigt tydligt vilken hjälp det är för någon att få sätta ord på det som hänt, hur samtalet och en medmänniska som lyssnar, både hjälper och kan bli en del i en läkandeprocess.

Vi har haft 8 reflektionsgrupper igång under året och har också fått nya förfrågningar om att komma och ha både personalstödgrupper, reflektionsgrupper och föreläsningar. Bl.a. har vi varit fyra gånger på akuten under november och december och haft reflektion utifrån palliation och etik samt att möta utsatta grupper.

Vi har haft vigslar och begravningar samt en minnesstund i Högalidskyrkan vid allhelgonahelgen för de som förlorat ett barn IUFD. Då det föds färre barn generellt har det lett till något färre begravningar på sjukhuset.

Vi har sedan tidigare arbetat tillsammans med en lekterapeut och en kurator i att hålla i sorgegrupper för barn. Då Christina slutade försvann den person i vårt team som gått barn i sorg-utbildning. Därför fick jag möjlighet att gå utbildning i detta för att kunna vara en del i teamet kring att hålla i sorgegrupper för barn.

Under hösten blev vi, efter en anmälan, tvungna att plocka bort ljusbäraren och andra levande ljus från våra lokaler, så nu arbetar vi med att hitta ett alternativ till den och har samarbete med sjukhuset om hur vi på bästa sätt kan använda lokalerna och vad som ska finnas i rummen. Detta inkluderar även samtalsrummet mitt emot meditationsrummet samt ett ytterligare kontor vi har inne hos oss. Vi har en förhoppning om att kunna köpa in en elektrisk ljusbärare där man med ett knapptryck kan tända ett ljus istället för de levande ljusen.

Sjukhuset har under året gått igenom en process där man har blivit avbolagiserat och hur eller om det kommer att påverka oss vet vi i dagsläget inte.

Den 24-26 september åkte alla tre i arbetslaget till Karlstad på sjukhuskyrkans fortbildningsdagar. För mig var det roligt att så tidigt få möjlighet att möta fler sjukhuspastorer/präster/diakoner. Vi lyssnade bland andra till psykoterapeuten Per Isdal från Norge som pratade utifrån medkänslans pris och vad det kan göra med oss att möta människor i svåra situationer under lång tid. Han sa också, och det skrev jag ner och har satt upp på min anslagstavla: ”Medkänsla, empati är den viktigaste läkande kraft som finns. Att finnas där.” Jag kopplade det både till vikten av det arbete som görs i sjukhuskyrkan och detta stora att Gud blev människa och bodde bland oss. Gud med oss, vilken läkedom i det!

Som ny i den här tjänsten och verksamheten kan jag känna att det är en stor förmån att få vara en förlängd arm av kyrkorna in i sjukhusvärlden; att möta människor och vara en förmedlare av hopp mitt i mörkret. Tack för förtroendet!

Ingrid Svanell på Capio S:t Görans sjukhus.

Ser med tacksamhet tillbaka på året som gått, för mig har det innehållit glädje, fina samtal, svåra samtal, trötthet och utveckling. Vår sjukhuskyrka finns i Capio S:t Görans sjukhus, på vårt sjukhusområde finns även norra Stockholms psykiatri och Beroende centrum som båda har regionen som huvudman. Vi möter patienter, personal och närstående från samtliga av dessa enheter. Under hösten blev det klart att Capio får fortsatt förtroende att driva sjukhuset vidare under de kommande 8+4 åren, det var ett mycket glädjande besked!

Vi besökte samtliga avdelningar på sjukhuset under året. Förutom våra vanliga ”rundor” och besök hos patienter som vi blivit inringda till, har alla personalrum fått besök av oss vid olika tillfällen då vi delat ut kakor, bullar och chokladkartonger. Dessa enkla gåvor är uppskattade. Veckan innan alla helgonshelgen delade vi ut 500 ljus i sjukhusets entré.

Det har varit en kraftig ökning av samtal med personal även under detta år, antalet samtal med patienter och närstående har varit på liknande nivå som året innan. När sjukhusledningen arrangerar informationsdagar för nyanställd personal finns vi med och presenterar oss, vårt arbete och hur vi kan samarbeta.

Utbildning

Jag deltog i konferensen för Pingst pastorer i januari, där finns jag med i teamet som möter pastorerna i enskilda själavårdssamtal. I april var Sveriges sjukhuspastorer samlade på Marielund till utbildningsdagar. Hela vårt arbetslag åkte till Karlstad och var med på Sjukhuskyrkans fortbildningsdagar, denna gång var vi samlade i Karlstad. Vi var på tyst retreat på Bjärka Säby, där undervisade Esbjörn Hagberg. Jag har haft handledning regelbundet under året.

Jag har lett två olika handledningsgrupper varje månad, en med BB personal och en med akutens personal. Vi finns med på etik café på IVA och Siva. I våras genomfördes en

utbildning vid fem tillfällen med rubriken ”Gravida med särskilda önskemål”, samtlig personal på BB deltog och jag var med i kursledningen.

Våra rum

Till vårt stillarum kommer människor hela dagarna, ljus tänds, bedjare från olika religioner samsas i rummet, andra söker stillhet inför eller efter ett läkarbesök. I våra böneträd hängs det upp lappar med önskan om förbön eller tack i olika livssituationer och vi tar med detta vid våra andakter på torsdagarna. På onsdagarna har vi meditation, en stund av tystnad och möjlighet till ljuständning. Under stilla veckan hade vi andakter varje dag och läste påskens texter.

Under året har vi haft två minnestunder efter uppskattade personal som dött. Tillsammans hade vi tre i teamet en begravning tillsammans.

Vi har haft två tillfällen med lunchmusik, då bjuder vi personalen som kommer till vårt stilla rum på smörgås och kaffe medan de lyssnar på musiker och sångare. I höstas hade vi en konstutställning i stilla rummet, en av sjukhuset läkare ställde ut sina tavlor.

Köksbordet står i vårt andra rum, där patienter, närstående och personal slår sig ner tillsammans med oss för att prata en stund och dricka kaffe. Vi är mycket tacksamma för våra väl fungerande lokaler.

I höstas spelades en film in på sjukhuset som kommer visas våren 2025, där får man följa flera av sjukhusets medarbetare och sjukhusprästen Peter.

Medarbetare

Under hösten annonserade Västermalms församling ut en diakontjänst på 100%, flera sökte och vi mötte några av de sökande i samtal. I mars 2025 börjar vår nya kollega som blir Steves efterträdare. Under året är det följande som varit i vårt team:

Ingrid Svanell sjukhuspastor anställd av Sthlms frikyrkoråd. 75%

Steve Sjöquist sjukhusdiakon anställd av Västermalms församling. 100% på våren. 50% på hösten.

Peter Strömmer sjukhuspräst anställd av Västermalms församling. 100%

Louise Wikström vikarierande sjukhusdiakon anställd av Västermalms församling. 50%

Jag ser med förväntan och tacksamhet fram emot 2025.